



# ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

---

## Inspekční zpráva

**Mateřská škola Ráby, okres Pardubice**

**Adresa: Ráby 100, 533 52 Staré Hradiště**

**Identifikátor zařízení: 600 095 835**

**Zřizovatel: Obecní úřad Ráby, 533 52 Staré Hradiště**

**Školský úřad Za Pasáží 657, 530 02 Pardubice**

**Termín konání orientační inspekce: 26. duben 2000**

<b>Čj.</b>	102 156/2000-1400
<b>Signatura</b>	oj2at112

## CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem. Ve třídě je zapsáno 19 dětí, z toho 1 dítě má odklad školní docházky. V době inspekce bylo přítomno 13 dětí (pouze 2 děvčata) a zcela převažovaly děti, které mají od 1. září t. r. nastoupit do ZŠ. Hospitace byla provedena u ředitelky MŠ.

## HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

### Plánování a příprava vzdělávací činnosti

MŠ nemá vytvořený vlastní program, pedagogický proces vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a MŠ“ vydaného MŠ ČR pod čj. 33 483/83-201. Program je výrazně modifikovaný v režimu dne, zařazování vzdělávacích činností, v individuálním přístupu k dětem.

Při plánování pedagogické práce v řízených činnostech jsou na každý měsíc stanoveny úkoly z rozvoje poznání a v návaznosti na ně úkoly u ostatních typů vzdělávacích činností doplněné o cíle z etické výchovy. Další dílčí a konkrétnější zpracování není prováděno. Při porovnání plánů se zápisy v třídní knize bylo zjištěno, že úkoly z rozvoje poznání jsou navozovány estetickými činnostmi, tj. vychází se z citové angažovanosti dětí. Jednotlivá témata na sebe navazují v přirozených logických souvislostech. Spontánní činnost není plánovaná, vychází z řízených činností nebo ze zájmu a námětů dětí. Žádná činnost není opomíjena či výrazně preferována.

### Podmínky vzdělávací činnosti

Prostorové podmínky jsou vynikající - budova je udržovaná, všechny místnosti jsou funkčně vybavené a svým uspořádáním vyhovuje potřebám dětí předškolního věku. Rozlehlost třídy je zmírněna jednak jejím rozdělením zatahovacími dveřmi a dále vhodně rozmístěným nábytkem, takže jsou vytvořena herní zákoutí s rozmanitou nabídkou hraček a učebních pomůcek. Jejich volná přístupnost je zajištěna v maximální míře, pouze tělovýchovné nářadí je umístěno v kabinetu. Materiálová vybavenost je průběžně doplňována, upřednostňovány jsou konstruktivní stavebnice, hračky umožňující tvořivou manipulaci. Audiovizuální technika je zastoupena v nezbytně nutném rozsahu - pedagogické pracovnice dávají přednost přímému mluvenému slovu. Učitelská knihovna je doplněna o odborné tituly se zaměřením na nové trendy v předškolní výchově. Dětská knihovna obsahuje řadu kvalitních titulů, některé typy encyklopedií („Řekni mi, proč...?“, „Lidské tělo“) jsou svým náročným obsahem minimálně využitelné pro děti předškolního věku.

Průběh dne dětí je popsán v „Koncepci MŠ“ - režim dne je pružný, pevná je pouze doba jídla, délka pobytu venku a podle věku dětí a ročního období i délka odpočinku. Poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi je vyrovnaný. Pití měly děti k dispozici po celé dopoledne, mají vytvořený potřebný návyk. MŠ zajišťuje podmínky pro každodenní péči o chrup, upevňování potřebných hygienických návyků. Ve všech prostorách MŠ je čisto, vše je účelně uspořádané - pořádek není udržován na úkor spontaneity dětí, jejich pracovní aktivity. Prostředí je vyzdobeno výsledky prací dětí, působí útulným dojmem.

## **Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti**

Organizace všech činností se vyznačovala pozvolnými přechody od jedné k druhé, ředitelka nevyžadovala, aby se zúčastnily všechny děti, ty byly organizovány na nezbytně nutnou dobu, bylo respektováno individuální tempo každého dítěte.

### Spontánní činnosti

Organizace nijak neomezovala spontaneitu dětí - ředitelka měla připravenou nabídku z výtvarné činnosti, která část dětí zaujala, případný nezájem ředitelka přijala a vytvořila stimulující podmínky pro volnou herní činnost. Děti využívaly celý prostor třídy, byla respektována potřeba soukromí. Zvolená forma, kdy děti nebyly pod neustálým dozorem, vytvářela prostředí pro sebevýchovu, sebekázeň a počátky odpovědnosti za vlastní svobodně zvolené jednání. Kolektiv dětí byl složený převážně z 5 - 6 letých chlapců výrazně aktivních. V některých momentech námětových her docházelo k dílčím nežádoucím projevům - ředitelka je řešila klidným vysvětlováním. Chyběla přiměřená nabídka či stimulace k jiné činnosti, převedení pozornosti jiným směrem.

### Řízené činnosti

Obsahem řízených činností byly činnosti pohybové, hudební a oslava narozenin. Zvolená metoda pohybových činností podněcovala děti k aktivitě, radosti z pohybu. Sestava zdravotních cviků byla odborně provedená, respektovala vývojové i individuální zvláštnosti dětí, poskytovala jim možnost aktivní spoluúčasti a děti prokázaly kvalitní pohybové dovednosti.

Oslava narozenin měla formu individuálního kontaktu každého dítěte s oslavencem a projevená přání nebyla zaměřena pouze na uspokojení materiálových potřeb, ale objevila se i zaměřenost na potřeby citové.

Hudební činnost vycházela z již dosažených vědomostí - obsah byl převážně opakovací, bylo využíváno přirozeného rytmického citění dětí. Organizace byla značně statická, děti střídaly pouze dvě polohy. Zvolená metoda děti z počátku zaujala, ale v další fázi ztrácely pozornost a aktivní zájem. Hlavní příčinou byl výběr metody, která nebyla adekvátní pedagogickým podmínkám - temperamentu a potřeby aktivního pohybu některých dětí.

Při stolování a sebeobsluze byly organizace a požadavky na děti přiměřené, rozvíjely jejich dovednosti, podporovaly rozvoj pozitivního sebehodnocení. Důsledně bylo dbáno na dodržování stanovených pravidel.

Archivované výsledky výtvarných a pracovních činností dětí jsou vytvářeny rozmanitými technikami, po obsahové stránce vypovídají svým rozdílným pojetím, že děti jsou vedeny k tvořivosti, k vlastnímu vyjádření.

## **Motivace a hodnocení**

Při všech činnostech byly pozitivně oceňovány výsledky činnosti dětí, což bylo prováděno bezprostředně jako pozitivní zpětná vazba. Vnímavost a citovost dětí, byla využívána k motivaci, ale plně nerespektovala složení kolektivu, takže její účinnost byla značně snižena. V průběhu spontánních činností se děti dožadovaly hodnocení svých výsledků ředitelkou, která se snažila vést je k i provedení sebehodnocení. Vzhledem k volné organizaci dne, kdy byla posilována samostatnost dětí, se tato schopnost mohla rozvíjet v průběhu celého dne.

## **Interakce a komunikace**

Vzájemné kontakty byly založeny na partnerství, děti byly vedeny k dodržování pravidel při dialogu, komunikovaly bez zábran a jednaly uvolněně.

### Spontánní činnosti

V průběhu her ředitelka využívala přirozeně vzniklých situací k rozhovorům, její případné otázky vedly děti k širšímu mluvnímu projevu, k rozvíjení jejich myšlenek. Ve třídě je 3 letý chlapec francouzské národnosti, kterému ředitelka věnovala zvýšenou individuální péči - zřetelně se vyjadřovala, používala jednoduché věty, příležitostně rozvíjela jeho aktivní slovní zásobu.

### Řízené činnosti

Metoda vedla k rozvoji specifických jazykových dovedností - rytmizaci, smysl pro rým. Především v průběhu hudební činnosti se ředitelka vyjadřovala šeptem v úmyslu děti zaujmout, avšak tento způsob byl někdy na úkor srozumitelnosti.

***Plánování a příprava na všechny typy činností má velmi dobrou úroveň, u materiálových a psychohygienických podmínkách převládají pozitiva nad dílčími negativy. Organizace, metody a formy měly u spontánních a tělovýchovných činností úroveň velmi dobrou, hudebních činností dobrou. Motivace, hodnocení a interakce byla při spontánních činnostech velmi dobrá, u řízených dobrá.***

***Mateřská škola dosahuje ve vzdělávací činnosti velmi dobré úrovně.***

## **HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ**

### **Plánování**

Materiál „Koncepte práce MŠ“ stanovuje základní pedagogické zásady a cíle ve vzdělávacím procesu a pravidla pro výběr vhodných metod, forem a prostředků. Těmito ustanoveními je výrazně modifikován již v úvodu jmenovaný „Program výchovné práce“. Standardní náplň vzdělávací činnosti je doplněna o tzv. „zaměření k péči o životní prostředí“ - cíle nejsou zaměřeny na běžný rozsah poznávání, ale na estetický a etický rozměr této problematiky, na vzájemné souvislosti.

Plán práce důsledně vychází z výše uvedené koncepce a hodnocení výsledků vzdělávací činnosti za šk. rok 1998/99. Uvedené pedagogické úkoly pro dané období jsou v dílčích případech doplněny o navazující metody a prostředky.

***Koncepce vychází z dobrých znalostí komplexních podmínek, je promyšlená z hlediska odborného řízení a organizace. Plán práce je kvalitním materiálem pro konkrétní pedagogickou práci. Plánování a příprava mají velmi dobrou úroveň.***

### **Organizování**

V MŠ pracují 2 pedagogické a 2 provozní pracovnice. Učitelka má v důsledku nižšího počtu dětí snížený úvazek na 0,76 a pracovní smlouvu do 31. srpna 2000. Obě provozní pracovnice mají pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Funkci vedoucí školní jídelny vykonává ředitelka. MŠ je v provozu od 6:30 do 16:00. Služby pedagogických pracovníků jsou vzhledem ke sníženému úvazku učitelky sestaveny tak, že nedochází k jejich souběžnému působení.

Dokument „Vnitřní řád MŠ“ je vypracovaný na provozní podmínky MŠ - stanovuje povinnosti při zajišťování bezpečnosti dětí a pracovníků, ochraně budovy a majetku. Je platný i pro šk. jídelnu.

Rodiče jsou informováni o aktuálním i plánovaném obsahu pedagogické práce - forma i obsah jsou čtivé, vystihují podstatné jevy. „Vnitřní řád pro rodiče“ je rozdělený do několika podstatných oblastí, ve kterých jsou popsány informace, pravidla pro vzájemnou spolupráci.

Pro odborné řízení bylo provedeno „Hodnocení šk. roku 1998/99“, jehož obsahem je nejen výčet provedených aktivit, ale i závěry pro pedagogickou práci pro následující šk. rok. Pro posouzení pedagogických podmínek byla vypracována „charakteristika třídy, která uvádí přibližnou globální úroveň kolektivu v jednotlivých vzdělávacích činnostech a výrazné individuální projevy. Odděleně jsou zpracovány záznamy o jednotlivých dětech, jejichž obsahem je úvodní charakteristika dítěte s uvedením specifických osobních vlastností a průběžně jsou zaznamenávány projevy v kontinuální návaznosti na předchozí zjištění.

Z inspekce ze dne 24. ledna 1996 vyplynulo doporučení ohledně právních náležitostí při vydávání rozhodnutí o přijetí. Při kontrole evidence dětí bylo zjištěno, že obsahuje všechny potřebné údaje včetně řádného vydání rozhodnutí o přijetí. Personální dokumentace je vedena přehledně se všemi osobními materiály a je zabezpečena proti zneužití. Z účetní evidence vede ředitelka pouze pokladní deník na pokladní hotovost poskytovanou obecním úřadem. Evidenci majetku a inventuru vede obecní úřad na PC, ředitelka poskytuje informace o pořízení či vyřazení z evidence. Obecní úřad nevyžaduje žádné jiné vedení přehledu o majetku MŠ.

MŠ seznamuje obecní úřad a své činnosti, projednává s ním provozní záležitosti. Představitelé obce se účastní významných společenských událostí v MŠ (loučení se školáky, karneval), mají zájem o dobrou vzájemnou spolupráci.

***Organizační a odborné řízení má velmi dobrou úroveň.***

### **Vedení a motivování pracovníků**

Kritéria pro hodnocení nejsou vypracována, pouze u vyplácení mimořádných odměn ředitelka provádí písemné zdůvodnění k jejich výši. Podle vyjádření ředitelky pracovníci znají požadavky na kvalitu každodenní práce. Motivaci vidí ve stylu řízení, kdy předem o významné problematice informuje, zajímá se o jejich názory, nerozhodne nic bez předchozí diskuse. Na pracovišti prosazuje toleranci a dodržování zásad slušného jednání. Po dobu inspekce panovala v MŠ příjemná, pracovní atmosféra.

***Na základě rozhovorů s pracovníci a výsledků ve vzdělávací činnosti má vedení pracovníků velmi dobrou úroveň.***

### **Kontrolní mechanismy**

Ředitelka nevede žádné zápisy z kontrolní či hospitační činnosti. Podle jejího vyjádření, učitelka po nástupu měla možnost seznámit se se stylem pedagogické práce ředitelky, sama od sebe projevovala zájem o další vzdělávání a konzultace s ředitelkou. Přípravu na vzdělávací proces provádějí společně, o podstatných názorech na provádění pedagogické práce vždy společně diskutují. Ředitelka na základě každodenního styku s učitelkou a podle výsledků práce s dětmi, hodnotí práci učitelky jako velmi dobrou a provádění klasických hospitací a zápisů za této situace považuje za formální.

***Na základě hospitačních zjištění ČŠI a posouzení kvality výsledků prací dětí, je stávající způsob kontroly účinný - úroveň je velmi dobrá.***

### **Hodnocení kvality řízení**

*Pedagogická dokumentace , která stanovuje základní principy pedagogického procesu, je funkčním podkladem pro kvalitní odborné řízení. Další dokumentace je vedena v nezbytně nutném rozsahu. Při komplexním posouzení dokumentace, úrovně vzdělávací činnosti a atmosféry v MŠ je úroveň řízení velmi dobrá.*

#### **VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**

- Inspekční zpráva ze dne 24. ledna 1996
- Koncepce MŠ, Plán na šk. rok 1999/2000
- Hodnocení šk. roku 1998/99, charakteristika třídy, záznamy o dětech
- Plány vzdělávací činnosti, třídní kniha
- Vnitřní řád pro rodiče, Vnitřní řád MŠ
- Rozpis služeb učitelek
- Evidence dětí, personální a hospodářská dokumentace

#### **ZÁVĚR**

*Mateřská škola v Rábech dosahuje velmi dobrých výsledků.*

*Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.*

**Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu**

Razítko

**Školní inspektorka**

**Titul, jméno a příjmení**

**Podpis**

Marcela Toušovská

.....

V Pardubicích dne 4. května 2000

## Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. května 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Veronika Machatá

Veronika Machatá, v. r.

*Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.*

*Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-05-23	102 172/2000-1400
Zřizovatel	2000-05-23	102 173/2000-1400

**Připomínky ředitelky předškolního zařízení**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly doručeny.